

Italiensk B, valgfag

Vejledning

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kontor for Gymnasier, juni 2021

Vejledningen præciserer, kommenterer, uddyber og giver anbefalinger vedrørende udvalgte dele af læreplannens tekst, men indfører ikke nye bindende krav.

Citater fra læreplanen er anført i kursiv. Udvalgte begreber er udfoldet i tekstboks.

Følgende ændringer er foretaget i vejledningen i juni 2021:

- Justering af karakterbeskrivelser den mundtlige prøve, jf. 4.4

Der henvises generelt til supplerende inspirationsmateriale på [EMUs hjemmeside \(link\)](#) fx fra FIP-kurser.

Indholdsfortegnelse

1. Identitet og formål	3
1.1. Identitet	3
1.2. Formål	3
2. Faglige mål og fagligt indhold	4
2.1. Faglige mål	4
2.2. Kernestof	6
2.3. Supplerende stof	7
2.4. Omfang	7
3. Tilrettelæggelse	8
3.1. Didaktiske principper	8
3.2. Arbejdsformer	10
3.2.1 Det skriftlige arbejde	12
3.3. It	12
3.4. Samspil med andre fag	13
4. Evaluering	13
4.1. Løbende evaluering	13
4.2. Prøveformer	14
4.3. Bedømmelseskriterier	16
4.4. Karakterbeskrivelser	16

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Italiensk er et videns- og kundskabsfag, et færdighedsfag og et kulturfag, der har fokus på tilegnelse af interkulturel kommunikativ kompetence. Disse sider af faget er ligeværdige, betinger gensidigt hinanden og sikrer faglig dybde. Fagets centrale arbejdsområde er det italienske sprog, dels som alment kommunikationsmiddel i europæiske og globale sammenhænge, dels som erkendelsesmiddel og som genvej til forståelse af andre sprog og kulturer. Fagets arbejdsområde er sprog, kultur, historie og samfundsforhold i Italien.

Italiensk er et videns- og kundskabsfag. Eleverne skal tilegne sig viden om forhold i Italien. Denne viden omfatter kulturelle, historiske, samfundsmæssige og geografiske aspekter.

Italiensk er et færdighedsfag. Eleverne skal lære at føre en samtale om både kendte og almene emner, analysere tekster og opnå konkrete færdigheder i at formidle viden på italiensk.

Italiensk er også et kulturfag. Eleverne skal opleve sammenhængen mellem landets kultur og sprog men skal samtidig også opleve italiensk som en del af deres egen kulturelle bagage, som de kan anvende i deres møde med andre kulturer.

Kommunikativ kompetence er et sprogpædagogisk mål, der har stor indflydelse på moderne sprogundervisning. Man har kommunikativ kompetence, når man er i stand til at gennemføre en vellykket kommunikation i situationer, hvor man ønsker og har behov for at kommunikere. Kommunikativ kompetence rummer såvel de receptive sprogfærdigheder (lytte/forstå og læse) som de produktive sprogfærdigheder (tale og skrive). De vigtigste komponenter i kommunikativ kompetence er lingvistisk kompetence (sprogets formregler), socio-pragmatisk kompetence (ytringer tilpasses situation og kontekst), diskursiv kompetence (indholdsmæssig sammenhæng) og strategisk kompetence (færdigheden i at kunne kommunikativt formidle et budskab). Derudover er der fokus på interkulturel kommunikativ kompetence, dvs. eleverne skal mestre sociokulturelle og interkulturelle aspekter af et givent sprog.

Elevernes globale dannelse og globale kompetencer styrkes gennem arbejdet med det italienske sprog og kulturforståelse i undervisningen, hvilket gør eleverne i stand til at anvende sproget og giver dem indsigt i globale problemstillinger.

Den Fælles Europæiske Referenceramme for sprog

- er en dansk oversættelse af Europarådets publikation *The Common European Framework of Reference for Languages* (CEFR) fra 2001. Publikationen er grundlag for udarbejdelsen af retningslinjer for undervisningsplaner, læreplaner, prøver og lærebøger inden for sprogundervisning på tværs af de europæiske lande. Referencerammen beskriver, hvad sprogbrugere skal kunne for at blive i stand til at kommunikere effektivt på et fremmed- eller andetsprog. Referencerammen beskriver desuden seks sprogfærdighedsniveauer (A1 – C2), hvilket gør det muligt at evaluere på hvert læringstrin.

En dygtig elev, der har afsluttet italiensk begynderprog B, placeres på A2, der beskrives således:

- Kan forstå hovedpunkterne i en klar normal fremstilling om velkendte emner, man regelmæssigt støder på i forbindelse med arbejde, skole, fritidsaktiviteter osv.
- Kan klare de fleste af de situationer, som normalt opstår under rejser i områder, hvor sproget tales.
- Kan producere en ukompliceret, sammenhængende tekst om dagligdags emner og emner af personlig interesse.
- Kan beskrive oplevelser og begivenheder, drømme, håb og ambitioner samt kort begrunde og forklare holdninger og planer.

Det kan man læse om i [følgende publikation \(pdf\)](#)

1.2. Formål

Faget italiensk bidrager til, at eleverne udvikler deres evne til at kommunikere på italiensk. Studiet af italiensk sproget litteratur og kultur giver viden om og indsigt i italiensk sprogede samfund og kulturer samt for-

ståelse for en globaliseret og digitaliseret verden. Faget udvikler elevernes forståelse for den italienske kulturs placering i de europæiske hovedstrømninger samt elevernes sans for den æstetiske dimension i fagets udtryksformer.

Undervisningen i fagets forskellige discipliner udvikler elevernes sproglige og kulturelle viden samt demokratiske bevidsthed og bidrager dermed både til studie- og karrierekompetence og til elevernes almene dannelse. Gennem arbejdet med sproget opnår eleverne viden, kundskaber og færdigheder i relation til kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold i de ita-liensksprogede områder.

Endelig sætter italienskfaget eleverne i stand til at reflektere over egen kultur i mødet med italiensksprogede kulturer.

Læreplanen for italiensk tager udgangspunkt i de fire kompetencer fra rapporten ”Fremtidens sprogfag” (Uddannelsesstyrelsen 2003):

Sprogfag som vindue mod verden - Eleverne skal kunne bruge italiensk som adgangsvej til at forstå, hvad der sker i det italienske samfund og kultur. Med andre ord skal eleverne opbygge en global orienteringsevne.

Kommunikation med elevrelevante målgrupper - Eleverne skal kunne kommunikere med elevrelevante målgrupper, dvs. det er elevernes kommunikationsbehov, der er udgangspunktet. Målgruppen er ikke kun den, som eleverne i deres øjeblikkelige situation oplever behov for at rette sig imod.

Æstetisk forståelse og respons - Italiensksprogede tekster er både et redskab, og noget der skal opleves. Det betyder, at italienskfaget bør appellere til og fremelske litteratur-, kunst- og kulturoplevelser samt forståelse af og reaktion på disse.

Interkulturel transmission - Den interkulturelle kompetence er i fokus, fordi globaliseringen har øget bevidstheden om betydningen af at kunne aflæse og formulere budskaber i forskellige kulturelle situationer. Denne kompetence skal afspejle en moderne bevidsthed om evnen til at håndtere kulturelle forskelle, men bør også knytte an til klassiske håndfaste færdigheder.

Karrierekompetencer

Karrierelæringen skal forankres i den daglige undervisning i faget. Elevernes viden om og erfaring med faget, uddannelse og job, men også eleverne selv, deres egne handlinger, beslutninger og muligheder skal stimuleres gennem forskellige aktiviteter. Det kunne være praktikophold, samarbejde med virksomheder og institutioner, brobygning, besøg på videregående uddannelsesinstitutioner, besøg af erhvervsfolk med italienskfaglige kompetencer, men også konkrete øvelser i klassen, der har som mål at identificere egne styrker og interesser. Aktiviteterne i sig selv giver faktisk viden, men skal ledsages af en refleksionsproces for at lede til karrierelæring.

Karrierelæringen synes at rumme et dobbelt motivationspotentiale, fordi eleverne på den ene side bliver mere interesserede i faget gennem karrierelæringsaktiviteterne, der knytter an til praktiske og virkelighedsnære problemstillinger. På den anden side virker karrierelæring motiverende og kvalificerende på elevernes fremtidsforestillinger, idet eleverne får mulighed for at afprøve sig selv i sammenhænge, der rækker ud over skolen.

Det forekommer derfor essentielt at pege på værdien i at mestre et sprog og have et indgående kulturelt kendskab til Italien. Sprog er nøglen til verden.

http://vbn.aau.dk/files/245545681/Karrierel_ring_i_gymnasiet_online_version.pdf

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

- Eleverne skal kunne forstå hovedpunkterne, når der tales et enkelt italiensk om kendte såvel som almene emner, formidlet gennem forskellige medier.

Hermed menes, at eleverne skal vænnes til at forstå hovedtræk uden at fokusere på detaljen. Med kendte emner forstås de emner, der er behandlet i emnelæsningen i undervisningen. Almene emner er emner, som eleverne kan få brug for i en almindelig samtale, dvs. personrelaterede emner eller nære samfunds- og kulturrelaterede emner.

- Eleverne skal kunne læse og i hovedtræk forstå ubearbejdede italiensksprogede fiktive og ikke-fiktive tekster i et enkelt sprog.

Det er et fagligt mål, at eleverne skal kunne læse og forstå ubearbejdede italiensksprogede tekster, både fiktive og ikke-fiktive tekster. Imidlertid kan der i et emne forekomme enkelte bearbejdede tekster, dog ikke fra begyndersystemer.

Ubearbejdede tekster er:

- Tekster og tekstuddrag, som er forsynet med forfatter og/eller kildeangivelse
- Tekster forfattet med henblik på undervisning, som ikke adskiller sig fra autentisk italiensk
- Letlæsningstekster af en sværhedsgrad, der omfatter mindst 2500 ord
- Eventyr, sagn og legender af fælleseuropæisk oprindelse skrevet på italiensk

Tekster af ovennævnte typer, som er forsynet med gloser, anses ligeledes for at være ubearbejdede. For at sikre den faglige progression og for at nå de faglige mål for tekstlæsning er det nødvendigt at tilrettelægge emnelæsningen således, at eleverne hurtigt vænnes til at læse ubearbejdede tekster.

- Eleverne skal kunne deltage i samtale på et enkelt og sammenhængende italiensk om kendte såvel som almene emner, herunder kommunikere i ukomplicerede og rutineprægede situationer.

Eleverne skal kunne indgå i samtale og diskussion om kendte emner og om almene emner på et enkelt og sammenhængende italiensk, der er forståeligt og uden alt for mange pauser, jf. CEFR. Eleverne skal beherske det relevante ordforråd og den relevante grammatik, dog således at det er vigtigere, at eleverne udtrykker sig klart og nogenlunde flydende, end at alle detaljer er korrekte.

- Eleverne skal kunne redegøre for kendte emner på et enkelt og sammenhængende italiensk.

Det er vigtigt, at eleverne bliver i stand til selvstændigt at fremlægge en kendt problemstilling. Det betyder, at eleven skal kunne fremlægge problemstillingen i et enkelt og sammenhængende sprog, uden at alle detaljer nødvendigvis er korrekte, men med brug af de mest elementære forbindere.

- Eleverne skal kunne udtrykke sig skriftligt om kendte og almene emner på et enkelt og sammenhængende italiensk.

Eleverne skal kunne skrive enkle tekster, dvs. de må gerne udtrykke sig ved hjælp af mange hovedsætninger. Sproget skal være rimelig korrekt.

- Eleverne skal kunne relatere det erhvervede kendskab til italienske kultur- og samfundsforhold til andre kultur- og samfundsforhold.

Eleverne skal kunne perspektivere til danske forhold såvel som til andre relevante landes forhold. Hvilke lande, der er relevante i denne sammenhæng, afhænger af flere faktorer, herunder bl.a. emnet, valgfag og elevgruppen.

- Eleverne skal kunne behandle problemstillinger i samspil med andre fag.

Eleverne skal kunne behandle problemstillinger i samspil med andre fag. Hvilke problemstillinger, der er relevante i denne sammenhæng, afhænger af flere faktorer, herunder bl.a. emnet, fagene og elevgruppen.

- Eleverne skal kunne demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

I sprogfagene står tekstlæsningen på fremmedsproget centralt. Som nævnt i afsnit 1.1 har sprogfag tre søjler, som hele tiden er i spil, og som er gensidigt afhængige af hinanden: sprogfag er videns- og kundskabsfag, færdighedsfag og kulturfag. Dette skal gøres eksplicit for eleverne. På grund af de mange større og mindre

delelementer i undervisningen kan eleverne let risikere at miste helhedsforståelsen af sprogfagene, hvorfor det vil være hensigtsmæssigt at stoppe op en gang i mellem og klargøre, hvad der er undervisningens fokus lige nu, og hvordan det hænger sammen med fagets identitet og metode. Det er således afgørende, at eleverne er bevidste om, at sprogfag fx ikke ”kun” er grammatik og udtryksfærdighed, men at indholdssiden og kultursiden i virkeligheden er det, det hele drejer sig om, og at netop indholds- og kulturdimensionen indgår i et snævert afhængighedsforhold med selve sproget – sprog uden indhold er uinteressant. Som et humanistisk fag er fagets genstandsfelt først og fremmest mennesket som kulturskabende og kulturskabt væsen, og mennesket som subjekt, idet mennesket mener noget, vil noget og føler noget, som udtrykkes via menneskeskabte produkter. Overordnet set er hermeneutikken den paraply, der samler det, vi gør i sprogfagene: Vi fortolker meningsfulde udsagn, idet det mennesket mener, føler og vil, udtrykkes i produkter, i tegn, som skal forstås, dvs. analyseres og fortolkes.

- Eleverne skal kunne benytte viden om, hvordan man lærer fremmedsprog i det daglige arbejde.

For at give eleverne viden om, hvordan de mest effektivt lærer fremmedsprog, skal de trænes i forskellige sprogtilegnelsesstrategier som:

- hukommelsesstrategier, der fungerer som mentale link, så informationen lagres og lettere kan kaldes frem igen, fx ordforrådstræning
- kognitive strategier, der fungerer som en hjælp til at opfatte, analysere og praktisere sproget og dermed til at forme og revidere elevernes sproglige udvikling, fx læsestrategier, lyttestrategier, analysestrategier og samtalestrategier
- kompensationsstrategier, der fungerer som en hjælp til at overvinde begrænsninger i kommunikationen i form af mangelfuld grammatik og manglende ordforråd, fx anvendelse af gambitter, tøvemekanismer og strategiske omskrivninger.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- de grundlæggende principper for sprogets opbygning og anvendelse, både vedrørende samtalers og teksters struktur og vedrørende den relevante syntaks og den morfologi, der er relevant for sprogets lydside.

EksPLICIT grammatisk viden om sproget er underordnet anvendelsen af sproget, og centralt står de grundlæggende principper inden for såvel morfologi som syntaks. Den grammatik, der inddrages, skal være relevant for den konkrete anvendelse af sproget. Der arbejdes især i begyndelsen af forløbet med tekststruktur og samtaleopbygning, sådan at eleverne får redskaber til at overskue tekster og dialoger og gætte betydninger uden nødvendigvis at forstå detaljerne og især uden nødvendigvis at kende til samtlige regler for bøjning, orddannelse eller ordstilling. Senere i forløbet inddrages i det omfang, det er relevant, morfologiske, syntaktiske og pragmatiske regler med fokus på funktion i sproget snarere end på formel systematik og eksPLICIT grammatisk viden.

- et grundlæggende ordforråd og idiomatik, som eleverne har brug for i samtaler både om almene emner og de studerede emner.

Eleverne skal beherske et grundlæggende ordforråd og en idiomatik, der sætter dem i stand til at tale og skrive om almene og de studerede emner.

- de grundlæggende elementer i italiensk udtale og intonation, receptivt såvel som produktivt.

Der trænes udtale med særlig vægt på de lyde, der traditionelt volder danskere problemer, fx rulle-r, c/g foran bestemte vokaler og stemt z. Der er imidlertid ikke tale om en systematisk gennemgang af udtaleregler. Træningen foregår ved lytteøvelser og gentagelser, med begrænset inddragelse af ortoepiske regler, så fokus kan ligge på lydsiden og ikke på forholdet mellem skriftbillede og lyd.

- nutidige mundtlige og skriftlige fiktive og ikke-fiktive tekster fra Italien.

Der er tale om et udvidet tekstbegreb, hvorved alle talte såvel som skrevne tekster og artefakter kan inddrages (fx litteratur, reklamer, billeder, film, taler, musik, symboler).

- *historiske, kulturelle og interkulturelle forhold, der har relevans for de studerede emner.*

Hvor det er relevant, sættes de studerede emner ind i en bredere italiensk og evt. international kontekst. Det vil her være oplagt at trække på elevernes viden fra andre fag eller indgå i et tværfagligt samarbejde med andre fag om et konkret emne, jf. afsnit 3.1 om interkulturel kommunikativ kompetence.

- *aktuelle forhold i Italien.*

Aktuelle forhold belyses gennem italiensksprogede tekster, men tekster på andre sprog, fx dansk og engelsk, kan indgå.

- *centrale samfundsmæssige forhold i Italien.*

Eleverne gives et bredt indblik i væsentlige sider af Italiens samfundsforhold, således at man i forbindelse med de læste emner inddrager viden om det politiske liv, kulturpolitiske forhold, skole- og uddannelsesforhold og lignende.

- *fagets centrale hjælpemidler, herunder hensigtsmæssig anvendelse af digitale hjælpemidler.*

Fagets centrale hjælpemidler er ordbøger, italiensk grammatik, verbebojere, elektroniske oversættelsesprogrammer samt tekstbehandlingsprogrammernes stave- og grammatikkontrol.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof består af forskellige kulturelle, litterære, historiske og samfundsmæssige udtryk, som har udgangspunkt i Italien, og er ikke nødvendigvis en del af emnelæsningen. Det skal uddybe og perspektivere kernestoffet samt udvide den faglige horisont, så eleverne opfylder de faglige mål. Det supplerende stof bidrager endvidere til at styrke samspillet med andre fag.

Ud over kernestoffet skal der inddrages supplerende stof, som kan vælges frit, når blot det er med til at opfylde de faglige mål. Det kan fx være:

- Ældre tekster
- Billeder, film, videoklip, teater og musik
- Dansksproget materiale til belysning af kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold
- Uddybende baggrundsstof om de læste emner på dansk eller andre fremmedsprog, også i samarbejde med andre fag
- Særlige sproglige forhold: stil, dialekter, sociolekter, non-verbal kommunikation

Desuden vil kernestoffet kunne uddybes og perspektiveres via samspil med andre fag, jf. afsnit 3.4.

2.4. Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 100-200 sider.

Angivelsen af omfang har til formål at give et overblik over, hvor meget man har arbejdet med de forskellige emner i undervisningen. Der er ikke tale om normalsidebegrebet, som alene anvendes i beskrivelsen af det ukendte tekstmateriale til mundtlige prøver (se afsnit 4.2), men om en mere fleksibel opfattelse af det faglige indhold, eleverne beskæftiger sig med i undervisningen.

Omfangsangivelsen har to overordnede formål. Den giver censor et godt overblik over undervisningens fokus og emnernes prioritering i undervisningsbeskrivelsen og fungerer desuden som rettesnor for, hvor meget man normalt vil skulle lade elever læse pr. undervisningslektion. Med fagets forhåndstildelte undervisningstid svarer en 60 min. lektion normalt til ca. en side.

Det handler altså ikke om tekstens længde, men om hvor meget tid, man har brugt på at arbejde med den i undervisningen.

Omfang kan således udregnes i praksis, enten ved at

- Udregne eller finde antal lektioner/moduler på alle år.
- Se på fx *Lectio*, hvor mange lektioner/moduler forløbene strækker sig over.

- Herefter beregnes forløbets procentvise volumen ift. det samlede antal lektioner/moduler.
- Denne procentsats skrives enten i Forløbsbeskrivelse eller som parentes ved overskriften for forløbet (ved Lectio skole).

Eller

1 side svarer cirka til 60 minutters undervisning.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktiske principper

Fagets discipliner skal opleves som en helhed, der i overensstemmelse med de faglige mål primært fokuserer på anvendelsesaspektet.

Alle sproglige delkompetencer, som de beskrives i læreplanen, skal således indgå i arbejdet med emnerne på en sådan måde, at de støtter den skriftlige og den mundtlige kommunikation.

Centralt i undervisningen står elevernes mulighed for egen sprogproduktion og udfoldelse i forhold til de faglige mål. Sammenhængende sprogbrug prioriteres højere end sproglig præcision.

Det er altafgørende for elevernes evne til at udfolde sig og kommunikere på italiensk, at de undervejs i hele læringsprocessen opmuntres til aktivt at danne og afprøve egne hypoteser om sprogets opbygning. Det er således vigtigt i planlægningen af undervisningen at tage højde for, at eleverne skal have mulighed for at formulere sig selvstændigt på italiensk. Dette kræver både varierede arbejdsformer, jf. næste afsnit, og hyppig anvendelse af kommunikativt orienterede opgaver, og det forudsætter, at læreren i sine rettelser skelner mellem væsentlige og ikke væsentlige fejl.

Lytte-, læse- og kommunikationsstrategier skal give eleverne redskaber til at kunne igangsætte og opretholde kommunikation.

Eleverne skal trænes i forskellige sproglæringsstrategier og herunder i forskellige skriftlige og især udtryksformer.

I forbindelse med træning af mundtlig kommunikation arbejdes der med:

1. Samtale, hvor eleverne erhverver sig viden om og forståelse af samtaleens grundlæggende struktur og enkle teknikker til at indlede samtalen, beholde ordet, give ordet videre, skifte emne, give feedback, konkludere samt afslutte.
2. Præsentation af forberedt emne/billede trænes ved hjælp af enkle retoriske teknikker og bevidsthed om fremstillingens enkeltelementer: indledning, kerne, argumentation, diskussion, konklusion og perspektivering.

I forbindelse med træning af skriftlig kommunikation arbejdes der med forskellige skriftlige discipliner, gående fra det enkle til det mere komplicerede: beskrivelser af dagligdags forhold, kreativ skrivning, redegørelser, samt analyse og fortolkning. Desuden kan der arbejdes med skriftlig oversættelse fra dansk til italiensk, hvor der i højere grad fokuseres på den sproglige præcision.

Der arbejdes både procesorienteret og produktorienteret med såvel mundtlig som skriftlig kommunikation.

Grammatik, tekstanalyse og fremmedsprogstilegnelse inddrages i relevant omfang og under hensyntagen til den faglige progression.

Viden om fremmedsprogstilegnelse og grammatik inddrages, efterhånden som der opstår behov herfor, og undervisningen heri afstemmes efter elevernes sproglige niveau. Der fokuseres på sproglig opmærksomhed og bevidstgørelse i grammatikundervisningen, således at induktiv, inputorienteret grammatikundervisning prioriteres højt, og endelig arbejdes der med sproget ud fra et anvendelsesmæssigt perspektiv og med stadig progression: fra sproglige øer, dvs. uanalyserede udtryk og sætninger, hvis grammatik ikke forklares nærmere, fx *mi chiamo, c'è/ci sono, vorrei*, til større og større forståelse for strukturen med hensyn til ord- og sætningsdannelse.

Det er vigtigt i hele forløbet at være opmærksom på at inddrage såvel mundtlige som skriftlige grammatiske øvelser. Grammatikundervisningen fortsættes og udvikles i forbindelse med emnelæsningen, og den strækker sig over hele forløbet. Grammatikundervisningen integreres i den daglige undervisning, således at eleverne oplever fagets discipliner som en helhed.

I arbejdet med tekster lægges der vægt på en bevidst progression fra referat til analyse, fortolkning og perspektivering. Det er vigtigt at understrege, at den læserorienterede litteraturlæsning, i modsætning til mester-tolkningen, er særlig velegnet til fremmedsprogsundervisning. Den læserorienterede litteraturlæsning giver eleverne en langt mere aktiv rolle, hvilket tvinger dem til at bruge sproget. Målet er ikke en systematisk, literær analyse, men at eleverne læser og forholder sig kvalificeret til italienske tekster, og at de kan foretage en perspektivering af det læste i overensstemmelse med de faglige mål.

Eleverne trænes i at anvende fagets hjælpemidler hensigtsmæssigt.

Eleverne skal kunne anvende en tosproget ordbog, kende dens forkortelser samt overskue længere opslag. Desuden skal de kunne benytte en etsproget ordbog fx til kontrolopslag. De skal kunne anvende en elementær italiensk grammatik, så de kan slå op i den og forstå dens terminologi og eksempler.

Eleverne skal i den daglige undervisning trænes i at kunne anvende enten fysiske eller elektroniske ordbøger. De skal have forståelse for ordklasser, kende forkortelser samt overskue længere opslag. I elektroniske ordbøger med tilknyttet udtale af opslagsordene er det relevant også at præsentere eleverne for den ressource. Eleverne skal også kunne anvende en italiensk grammatik forstå dens terminologi og eksempler. Verbebojere kan ligeledes være et nyttigt redskab i både den daglige undervisning og i prøvesituationer. Brugen af verbebojere skal hjælpe eleven til en automatisering af verbalbøjninger og ikke blive et redskab, der er nødvendigt for mundtlig eller skriftlig kommunikation.

Elektroniske oversættelsesprogrammer samt tekstbehandlingsprogrammernes stave- og grammatik kontrol kan også indgå i paletten af den enkelte elevs hjælpemidler. Det er her vigtigt, at det er elevens egen sprogproduktion, der er i fokus og ikke en evt. elektronisk oversat tekst fra et andet sprog end italiensk. Således er oversættelsesprogrammer en støtte til og må ikke overtage elevernes egen sprogproduktion. Det er også nødvendigt at træne elevernes kritiske blik på forslag fra disse hjælpemidler. Elevernes læring bør altid være i fokus, når hjælpemidler anvendes.

Undervisningen foregår i størst muligt omfang på italiensk.

Der vil dog være områder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt, at undervisningen foregår på italiensk. Dette gælder fx grammatikundervisning.

Interkulturel kommunikativ kompetence

I italiensk på gymnasialt niveau kan interkulturel kommunikativ kompetence i praksis omsættes til en undervisning, der fokuserer på at give eleverne mulighed for at blive kompetente på følgende områder:

- færdigheder i og viden om, hvordan man begår sig i de sproglige rum, man dagligt befinder sig i
- redskaber til at kunne indgå i kendte og ukendte sproglige rum, fx ved skolarejser i udlandet, hvor man indkvarteres hos en værtsfamilie med respekt for og ønsker om forståelse for gensidig udveksling af synspunkter og meninger, fx høflighedsformer
- evne til at se sig selv gennem den andens øjne, altså at man indgår i en fordomsfri dialog med andre
- beherskelse af et passende ordforråd på fremmedsproget, kendskab til sprogets syntaktiske/grammatiske grundstrukturer og besiddelse af pragmatisk og diskursiv kompetence
- deltagelse i dialoger med henblik på at opnå et nærmere og indgående kendskab til andres tanker, vaner og forestillinger.

Det interkulturelle element bør udpeges og italesættes, hvor det falder naturligt. Gennem fx tekstlæsning trænes elevernes blik for store og små kulturelle ligheder og forskelle. Eleverne skal erfare, at der ikke findes én homogen italiensk kultur, men at den tværtimod er polyfon og præget af selvmodsigelser, subkulturer og med kulturel variation i forskellige grupper og kontekster. Det ligger lige for at bruge tekster fra forskellige italienske regioner og mange tekster til italienskundervisningen lægger op til emner som fx *Nord e Sud*.

Under tekstarbejdet kobles tekstanalyseredskaberne med et komparativt element, hvor dette giver mening: *descrizione, comparazione, riflessione*. Hvad genkender vi? Hvad er anderledes? Hvad kan det bero på? Derudover vil interkulturelle kommunikative aktiviteter med fordel omfatte rollespil, samtale, studieture, video- og chatseancer samt besøg af italiensktalende.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tager naturligt udgangspunkt i et begynder-system, suppleret med materiale af forskellig art, såsom billeder, avisoverskrifter, korte sekvenser med billede og lyd og ubearbejdet materiale i tilknytning til begynderbogens tekststykker (fx enkle digte, sange og reklamer). Lige fra første time vænnes eleverne til at høre talt italiensk, og arbejdet med ordforråd og udtale vægtes højt. I den allerførste fase arbejdes med transparente ord, faste vendinger, sproglige øer og kun i ringe grad med grammatik. Efterhånden som det indarbejdede ordforråd vokser, vil det, for at imødekomme et stigende kommunikationsbehov, være nødvendigt at inddrage elementer af den grundlæggende syntaks og morfologi. Det vil i begynderfasen imidlertid være hensigtsmæssigt at fokusere på de dele af grammatikken, som er afgørende for udviklingen af den mundtlige udtryksfærdighed.

Efter begynderfasen kan man allerede i 1.g påbegynde emnelæsningen. I dette arbejde inddrages enkelte bearbejdede og lette ubearbejdede tekster: sange, digte, mindre eventyr og fabler, lette sagprosattekster, korte noveller og lettere medietekster. Et sådant emneforløb kan senere blive suppleret, uddybet og viderebearbejdet. Emneforløb kan være periodemæssigt afgrænsede eller være dynamiske. Dynamisk betyder, at der arbejdes med emnet i flere omgange. Man kan fx påbegynde et emne som senere udbygges og afsluttes med en eller flere mere komplicerede og nuancerede tekster. Disse dynamiske emneforløb har den fordel, at man kan bruge tekster med forskellig sværhedsgrad. Emnelæsningen afsluttes ved at arbejde overordnet med de emnerelevante gloser, fremdrage indholdet og perspektivere dette både for hver enkelt tekst og for emnet som helhed. Hvis emnet strækker sig over flere skoleår, er det vigtigt at lave delopsamlinger.

Efter begynderundervisningen organiseres arbejdet hovedsageligt i 3-5 emner, og de faglige mål integreres i dette arbejde.

Emnerne organiseres med udgangspunkt i en eller flere kernetekster samt flere supplerende tekster. Forskellige genrer og teksttyper indgår i alle emner.

Et emne kan altså ikke bestå af én tekst alene, da de faglige mål så ikke vil kunne opfyldes. Til gengæld kan en tekst indgå i flere emner. Således skal det ideelle emne:

- inddrage såvel tekst som lyd og billede
- omfatte tekster fra flere genrer
- medtænke historiske, kulturelle og samfundsmæssige forhold
- kunne lægge op til samspil med andre fag
- inddrage såvel skriftlighed som mundtlighed
- tage højde for, at både samtale- og præsentationskompetencen udvikles
- planlægges, så arbejdsformerne varieres
- indtænkes i en eksamenssammenhæng.

Arbejdet med lyd og billede inddrages tidligt og så tit som muligt, bl.a. for at kunne træne eleverne på eksamensformen.

Arbejdsformerne varieres, således at der veksles mellem høj og lav styring. Den høje styring vil oftest være mest hensigtsmæssig i begyndelsen, hvorimod eleverne i den sidste halvdel af forløbet skal beherske mere selvstændige og studierelevante arbejdsformer.

Arbejdet med de fem kommunikative færdigheder lytteforståelse, samtalefærdighed, læseforståelse, mundtlig redegørelse og skrivefærdighed er centralt i undervisningen. Anvisninger på dette arbejde ligger på fagets EMU-side.

Der indgår arbejdsformer og opgavetyper, som udvikler elevernes innovative evner.

Innovative kompetencer

For at udvikle elevernes innovative evner er det vigtigt, at eleverne bliver bevidste om, at det at arbejde innovativt medfører at skabe noget, som har værdi for andre – hvilket kan forstås som helt ny viden, forbedring af eksisterende viden eller noget, som skaber værdi og er nyt i konteksten fx inden for det enkelte hold. Det vil oftest være de sidste former for værdiskabelse, som gør sig gældende, når der arbejdes med elevernes innovative evner i italiensk.

Det innovative arbejde kan både foregå inden for faget eller i samarbejde med andre fag. Der kan fx arbejdes med at udvikle undervisningsmateriale til egen klasse, til andre klasser og til andre klassetrin både på og uden for skolen.

Eleverne kan udvikle materiale og praktiske øvelser, spil, quizzer og skattejagter til at undervise i eller samle op på grammatiske eller tematiske emner, hvilket kan gavne andre.

Eleverne kan udvikle projekter og produkter, hvor de kan forbedre en given praksis eller metode i Danmark, idet de bruger deres viden fra en italiensk kontekst eller anvender deres viden fra Danmark og overfører den til en italiensk kontekst.

– Et eksempel kunne være at udarbejde informationsmateriale til unge italienere eller unge danskere om ”takt og tone” i henholdsvis Danmark og Italien med fokus på social kodeks, omgangsformer, døgnrytme, etc., eller udforme en besøgsuide til fx et land, en by, en seværdighed eller en skole

– Et andet eksempel kunne være at planlægge og afholde en fest eller en middag med fx invitationer, underholdning, taler, identitets- og talekort til deltagerne.

- Et tredje eksempel kunne være at kuratere en udstilling og planlægge en fernisering med fx værker af danske og italienske kunstnere med blik for fx fælles strømninger, ligheder og forskelle.

Man kan også have for øje, at blot det at skabe sprog og kommunikation på italiensk kræver innovative kompetencer, idet sproget er dynamisk og tvinger sprogbrugeren til at tænke kreativt med sproget og de sproglige strukturer for at for kommunikationen til at lykkes.

3.2.1 Det skriftlige arbejde

Arbejdet med den skriftlige dimension skal først og fremmest fungere som støtte til undervisningen generelt, således at eleverne lærer at udtrykke sig om et kendt eller alment emne på et enkelt og sammenhængende italiensk.

De skriftlige opgaver bør i vid udstrækning have tilknytning til emnelæsningen, både hvad angår ordforrådet, det grammatiske og det indholdsmæssige aspekt.

Der anvendes forskellige opgavetyper, feedback- og arbejdsformer.

Ud over at være en øvelse i at skrive italiensk kan skriftlige opgaver således både fungere som igangsættende til behandlingen af et emne og som en afrunding af et emnelæsningsarbejde, som eleverne kan bruge som baggrund for deres repetition af emnet i forbindelse eksamen. Eleverne trænes gennem det skriftlige arbejde til at kunne skrive i forskellige genrer og være bevidst om disses sproglige karakteristika, herunder afsender- og modtagerforhold.

Det er vigtigt at arbejde bevidst med progression. I begyndelsen kan det skriftlige arbejde bestå af mindre skriftlige produktioner såsom små postkort, mails, beskeder eller korte resuméer over læseteksternes indhold. Det skriftlige arbejde understøtter dermed både elevernes ordforråd og deres forståelse af sætningsopbygning. Senere udvides med grammatiske øvelser af forskellig art, små oversættelser, længere resumeer, billedbeskrivelser og forskellige kreative øvelser. Hvis den tekst, eleverne læser, egner sig til det, kan man lade eleverne digte videre på historien, digte slutningen på historien eller lave en parallel historie.

Den frie skriftlige udtryksfærdighed bygges således gradvist op. For at undgå for mange og unødige fejl kan man understrege over for eleverne, at de til at begynde med skal udtrykke sig udelukkende i hovedsætninger. Senere bygges op med korte ledsætninger, og eleverne skal vejledes i ikke at skrive lange, komplicerede perioder og i at undgå sætningskløvnings- og -knuder. Det er derfor vigtigt at lære eleverne at forenkles typisk danske vendinger som ”det, jeg mener, er, at” til ”Jeg mener, at” og ”det var en rød bil, jeg troede, han ville have” til ”jeg troede, at han ville have en rød bil.”

Arbejdet med den skriftlige kommunikation bør veksle mellem en procesorienteret og en produktorienteret tilgang. Hovedprincippet i processkrivning er, at eleverne skriver en tekst igennem flere gange og for hver gang udvider og forbedrer den, indholdsmæssigt såvel som sprogligt. Arbejdet bør hovedsageligt foregå i undervisningstiden, så læreren kan fungere som vejleder og give fremadrettet feedback. Eleverne kan også fungere som vejledere for hinanden og på denne måde udvikle deres sproglige bevidsthed. De lærer at bedømme og forbedre andres og egne udkast, lytte til kritik og indarbejde brugbare forslag i egne udkast.

Det er vigtigt for eleverne at bruge tid på en grundig gennemgang af de besvarelser, læreren har rettet. For at eleverne kan få udbytte af rettearbejdet, er det væsentligt, at de selv deltager aktivt i det. I almindelighed bør læreren derfor ikke skrive den rigtige løsning på elevens besvarelse, men henviser til paragraffer og grammatik eller rettenøgle. Desuden kan man med fordel skifte mellem forskellige former for rettestrategier – fra den fuldstændigt gennemrettede version med henvisninger over fokuseret retning til minimal-markering-versionen, hvor læreren kun med streger har antydnet, at ”her er noget galt”.

3.3. It

It og elektroniske medier inddrages løbende som et naturligt og integreret didaktisk og pædagogisk redskab. Anvendelsen heraf bidrager blandt andet til variation, aktualitet og færdighedstræning og understøtter læringsprocessen hos den enkelte elev.

Et bredt udbud af medier, både tekstbaserede og ikke-tekstbaserede, anvendes i undervisningen for at sikre, at eleverne oplever sproget i autentiske sammenhænge og for samtidig at formidle et aktuelt og opdateret billede af Italien. Arbejdet med elektroniske medier i sådanne sammenhænge er således også et sprogligt arbejde, hvor eleverne skal lære at anvende relevante læse- og lyttestrategier.

Elektronisk kommunikation anvendes til at styrke elevernes mundtlige såvel som skriftlige sprogfærdighed og hybrider midt i mellem. Synkron (fx chat, videosamtale) og asynkron kommunikation (fx email, diskussionsfora, conferenceindlæg, podcasts) kan anvendes til autentisk kommunikation med klasser fra såvel andre danske gymnasier som med klasser fra andre lande, hvor der undervises i italiensk. Chat ligger meget tæt op

ad den mundtlige kommunikation, samtidig med at det sproglige udtryk fastholdes på skrift. På internettets søgemaskiner kan man desuden søge på ords frekvens og på faste vendinger, fx med præpositioner eller infinitivmærker (hedder det *continuare di* eller *continuare a?*).

Korrektionsfaciliteterne i tekstbehandlingsprogrammer er velegnede til fx processkrivning og individuelle skriftlige opgaver. Eleverne har mulighed for at rette, skrive til og forbedre, og læreren har mulighed for gennem elektronisk retning at give individuel vejledende respons. Eventuelt kan eleverne gemme og samle deres skriftlige noter, skitser og arbejder i elektroniske mapper. Dermed får de nemmere overblik over egen læreproces og kan bidrage til at opstille delmål ud fra egne behov.

Når internettet bruges til informationssøgning, skal man sikre sig, at eleverne kan anvende relevante søgeteknikker og kildekritisk analyse. Da søgninger ofte resulterer i større tekstmateriale får eleverne også her stor gavn af at kunne anvende forskellige læsestrategier. Til arbejdet med ordforråd og grammatik anbefales både netbaserede interaktive øvelser og træningsprogrammer. Øvelser med grundig og vejledende feedback har størst læringseffekt og bør prioriteres frem for traditionelle indsætningsøvelser uden for kontekst.

En større sproglig bevidsthed kan opnås ved, at eleverne selv udformer interaktive, grammatiske øvelser med vejledende grammatisk feedback. Programmer til brug for udformning af sådanne øvelser findes gratis på internettet.

Oversættelsesprogrammer introduceres for eleverne, således at de får en forståelse af programmernes muligheder i almindelighed og af deres begrænsninger i særdeleshed, jf. afsnit 3.1.

3.4. Samspil med andre fag

Italiensk kan naturligt indgå i samspil med andre fag om emner af sproglig, kulturel og historisk art. Det er vigtigt at understrege, at samarbejdet fagene imellem sker på et ligeværdigt grundlag, og at hvert fag bidrager med de vinkler og metoder, der er kendetegnende for faget. Det er i dette samspil vigtigt, at faget italiensk bidrager til en globaliseret opfattelse af de studerede emner gennem elevernes kernefaglige viden om italiensk kultur og samfundsforhold. I de tilfælde, hvor det er praktisk muligt, kan italiensk som valgfag desuden bidrage til et emne inden for studieretningen. Det er ligeledes vigtigt at betone, at der i samspillet med de andre fag fortsat skal arbejdes videre med de generelle kompetencer og med fagets kerneområder, samt at progressionen skal medtænkes i emneforløbene.

Teksterne bør tilpasses det niveau, eleven er på sprogligt. Det er vigtigt, at teksterne på italiensk ikke er for svære, så den faglige udfordring i forbindelse med samspillet med andre fag ikke erstattes af frustrationer over manglende forståelse af materialet. Der kan være brug for i en vis udstrækning at bruge tekster på dansk eller evt. engelsk. Hvis der inddrages svære tekster på italiensk, kan læreren evt. lave et resumé på et letforståeligt italiensk eller på dansk, så eleven opnår forståelse for og indsigt i de sammenhænge, der kan etableres på tværs af de forskellige fag, der indgår i samarbejdet.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Gennem individuel vejledning og brug af test, screening og selvevaluering får eleverne undervejs i det samlede forløb en klar opfattelse af niveauet for og udviklingen i det faglige standpunkt. Der inddrages aktiviteter, som stimulerer den individuelle og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Elevernes mundtlige og skriftlige kompetencer samt deres viden, kundskaber og færdigheder i relation til kulturelle, historiske og samfundsmæssige forhold evalueres løbende. Grundlaget for evalueringen skal være de faglige mål.

Evalueringen skal følges af klare anvisninger på, hvordan eleverne kan forbedre sig.

Der skal foregå en løbende evaluering og selvevaluering af elevernes mundtlige og skriftlige færdigheder.

Evalueringen skal være fremadrettet. Det betyder, at der skal gives forslag til, hvordan den enkelte elev gradvist bliver i stand til at udvikle sine faglige kompetencer og dermed opfylde de faglige mål.

Ved tilrettelæggelsen af screeninger eller test bør man fokusere på, at de fem kommunikative færdigheder: lytteforståelse, samtalefærdighed, læseforståelse, mundtlig redegørelse og skrivefærdighed, der alle evalueres undervejs i forløbet. Når det er relevant, evalueres elevernes interkulturelle kommunikative kompetence.

Fokus i den fremadrettede evaluering forskydes fra systematisk fejlfinding til diagnosticering af særlige indsatsområder hos den enkelte elev, således at eleven ikke skal koncentrere sig om alt på én gang, men lære i små overskuelige bidder.

I forbindelse med både mundtlig og skriftlig udtryksfærdighed kan læreren give differentieret feedback, således at nogle elever får kommentarer til alle fejl, mens andre får respons efter forskelligt fokus: possessive pronominer, kongruens etc. Det er vigtigt at påpege fremskridt inden for de valgte fokusområder og at give positiv kritik der, hvor eleven klarer de sproglige og indholdsmæssige udfordringer. Det anbefales at inddrage eleverne aktivt i feedbackprocessen, fx gennem peer to peer feedback.

4.2. Prøveformer

Der holdes en mundtlig prøve med en eksaminationstid på ca. 30 minutter. Der gives 60 minutters forberedelsestid.

1) Redegørelse og uddybende samtale på italiensk samt tekstforståelse af en ukendt, ubearbejdet italiensk-sproget tekst med et omfang på ca. en halv normalside. Teksten forsynes med en introduktion og en kort instruks på italiensk, der angiver, hvordan eksaminanden skal arbejde med teksten. Teksten glosseres under hensyntagen til niveau og sværhedsgrad. Teksten har tilknytning til et af de studerede emner, som inddrages i samtalen på italiensk. De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.

2) Samtale på italiensk med udgangspunkt i et ukendt billede om almene emner.

Rækkefølgen er fakultativ.

Prøvematerialet må anvendes højst tre gange på samme hold.

En normalside er for prosa 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum), for lyrik 30 verslinjer og for afspillet tekst ca. tre minutter.

Ad 1) Præsentation på italiensk af det ukendte tekstmateriale på ca. en halv normalside og samtale på italiensk samt tekstforståelse på grundlag heraf. Tekstmaterialet skal have tilknytning til et af de studerede emner. Det ukendte tekstmateriale forsynes med kilde, forfatter, udgivelsesår og linjetæller, og det angives hvilket emne, materialet har tilknytning til. Introduktion medtæller i normalsideoptællingen. Instruks, gloser, kilde, og forfatter er eksklusive og medtæller ikke i normalsideoptællingen.

De emner, der indgår som grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet. Et for begrænset antal emner vil således ikke være et tilstrækkeligt grundlag for at kunne afprøve fagets og niveauets faglige mål og kernestof. Eleverne skal på forhånd vide, hvilke emner, der indgår som grundlag for prøven. Det er en god idé, at læreren i et afsluttende repetitionsforløb inddrager eleverne i denne proces.

Det fremgår af eksamensbekendtgørelsen, at læreren ved afslutningen af et skoleår skal udarbejde en skriftlig undervisningsbeskrivelse. Undervisningsbeskrivelsen er med til at sikre et entydigt eksaminationsgrundlag og detaljerer, over for bl.a. censor, hvilke undervisningsforløb, der har været gennemført med angivelse af benyttet materiale. Samtidigt forsynes hvert emne med en kort beskrivelse af fokuspunkter, så det bliver let for censor at orientere sig i undervisningens fokus og indhold.

Omfanget af fagligt stof anføres i beskrivelsen af den gennemførte undervisning (undervisningsbeskrivelsen), der færdigredigeres ved afslutningen af undervisningen i det enkelte fag. Omfanget angives normalt med en sådan detaljeringsgrad, så det af undervisningsbeskrivelsen fremgår, hvorledes det faglige stof har været vægtet i undervisningsforløbet. Dette kan fx ske ved at angive et skønsmæssigt sidetal eller en procentvis fordeling af stoffet.

Tilladte hjælpemidler

Kommunikation med omverdenen er ikke tilladt.

Alle hjælpemidler er i princippet tilladt såsom egne noter, grammatik, ordbøger og verbebojere såsom skemaer og oversigter og verbalformer.

Der er som udgangspunkt ikke adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel til prøverne, jf. Bekendtgørelse om visse regler og prøver i de gymnasiale uddannelser, BEK nr. 1276 af 21/11/2017.

I [vejledningen](#) til denne bekendtgørelse er der givet eksempler på, hvilke hjælpemidler der må, og hvilke der ikke må tilgås via internettet.

Dog vil det være tilladt for eksaminander at bruge digitale undervisningsmidler og hjælpemidler som fx online ordbøger eller e- og i-bøger, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og som fremgår af undervisningsbeskrivelsen og ikke kan bevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på eksaminandens egen computer. Det er ikke tilladt at benytte netadgangen til at tilgå interaktive programmer (fx *Google Translate*, interaktive verbebojere og leksika).

Der er således ikke eksaminanden, men skolen, der inden for de givne rammer beslutter, hvilket undervisningsmateriale der ved den givne prøve er netadgang til, og dette materiale skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen.

Kravet om, at det digitale undervisningsmateriale skal fremgå eksplicit af undervisningsbeskrivelsen, sikrer, at det er klart for eksaminanderne, hvad der er tilladt at benytte under prøven.

I sin præsentation skal eksaminanden behandle teksten som angivet i instruksens. Teksten forsynes med 1-3 instrukser på italiensk. Instrukserne berører den konkrete tekst.

Eksempler:

- *Fa' un riassunto del testo.*
- *Presenta le due persone del testo.*
- *Descrivi il posto in cui ha luogo la storia.*
- *Qual è il rapporto fra le due person*
- *Nel testo, quali sono gli elementi fiabeschi tipici?*
- *Spiega «[citat fra teksten]» e commenta la frase che dice ...*
- *Qual è il conflitto nel testo?*
- *Spiega la fine del testo*

Under præsentationen skal eksaminanden inddrage det studerede emne, som tekstmaterialet knytter sig til. I den efterfølgende samtale mellem eksaminand og eksaminator uddybes eksaminandens forståelse af tekstmaterialet og af dets relation til det studerede emne. Under præsentationen kan eksaminanden benytte egne noter, elektronisk præsentation eller lignende, men oplæsning kan ikke i sig selv tælle positivt i bedømmelsen. Under selve eksaminationen er der ikke tid til at konsultere noter, slå ord eller realia op eller lignende, men eksaminanden kan eksempelvis støtte sig til kortere gloselister eller mindmaps, ligesom eksaminanden kort kan citere fra nogle medbragte værker for at underbygge væsentlige pointer i sin perspektivering til det læste emne.

Det er vigtigt, at teksterne er på samme niveau, således at nogle elever ikke stilles bedre end andre. Lettere tekster (fx fra glosserede lærebøger) kan have meget få gloser og sværere tekster (fx artikel fra internettet) flere gloser. Teksterne skal glosseres i en sådan grad, at det vil tage den samme elev lige lang tid at læse alle teksterne.

Det ukendte tekstmateriale kan ikke stamme fra et værk, hvorfra der er læst uddrag i undervisningen, men det kan fx godt være et uddrag af en anden tekst af samme forfatter. Tekster fra antologier opfattes som selvstændige afsluttede tekster. Eventuelt billedmateriale indregnes ikke i tekstmaterialets omfang og indgår ikke som en del af instruksens.

Præsentationen varer 5-7 minutter, og inkl. den efterfølgende samtale varer denne del af prøven ca. 15 minutter.

Ad 2) Samtale på italiensk med udgangspunkt i ukendt billedmateriale. Det vigtige her er den spontane samtale, interaktionen mellem eksaminator/censor og eksaminanden. Eksaminanden skal naturligvis demonstrere en forståelse af, hvad billedet forestiller eller udtrykker, men det vil være forkert at tale om egentlig billedanalyse. Samtidig er det vigtigt at understrege, at eksaminanden i samtalen skal demonstrere, at han/hun kan bevæge sig sprogligt spontant på flere niveauer (fx fra "si vede che" til "si capisce che"), og det vil være i denne sammenhæng, at eksaminanden får brug for at inddrage viden om kulturelle, samfundsmæssige, historiske og/eller almenmenneskelige forhold. En billedbeskrivelse i sig selv er altså ikke tilstrækkeligt. De billeder, der vælges som prøvemateriale, må ikke relatere sig åbenlyst til de studerede emner, og det må heller ikke være et materiale, der lægger op til beretning eller fortælling, fx tegneseriestriber. Det er vigtigt, at det bliver en samtale og ikke et forhør, og denne del af prøven skal vurderes på det grundlag. En forudsætning for, at samtalen glider, er bl.a. eksaminandens ordforråd og sproglige beredskab generelt, men det vil ikke kunne kræves, at der optræder et bestemt antal gambitter og en bestemt slags kommunikationsstrategi. Der kan på billedmaterialet være en kort titel på italiensk, fx i forbindelse med et billede fra en avis.

Denne del af prøven varer ca. 10 minutter.

Vejledende tidsforbrug til mundtlig prøve:

Tekst:

Fremlæggelse: 5-7 minutter

Fremlæggelse + samtale: ca. 15 minutter

Billede:

Samtale om **billede**: ca. 10 minutter

I alt: ca. 25 minutter

Prøvematerialet vælges af læreren og sendes til godkendelse hos censor normalt senest 5 hverdage inden prøven. Eksamensspørgsmålene fordeles ved lodtrækning blandt eksaminanderne. Hver eksaminand skal kunne vælge mellem mindst fire spørgsmål. Det anbefales at lade eleverne trække ad to omgange. Dvs. først tekstmateriale og dernæst billedmateriale eller omvendt.

Ved trækningen af spørgsmål skal eksaminator samt enten censor eller institutionens leder være til stede.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Der lægges vægt på, at eksaminanden på italiensk kan redegøre for det ukendte tekstmateriale og inddrage relevante elementer af italiensk kultur, litteratur, historie og samfund fra det studerede emne. Endvidere lægges der vægt på samtalefærdighed om almene emner og tekstforståelse. Sammenhængende sprogbrug er vigtigere end korrekthed i detaljen. Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

4.4. Karakterbeskrivelser

Oversigt over karakterskalaen

12	Fremragende	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.
7	God	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.
02	Tilstrækkelig	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.

Nedenfor præsenteres beskrivelser af udvalgte karakterer for den mundtlige prøve. Disse karakterbeskrivelser har alene vejledende karakter. Bedømmelserne af de konkrete præstationer skal stadig ske på baggrund af

- de faglige mål (læreplanens pkt. 2.1)
- bedømmelseskriterierne (pkt. 4.3)
- et professionelt, fagligt skøn
- en samlet vurdering af præstationen.

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse for mundtlig prøve
12	Fremragende	Elevens mundtlige redegørelse og deltagelse i samtale er sammenhængende med et grundlæggende alment og specifikt ordforråd. Eleven viser stor sikkerhed i tekstforståelse og elementær morfologi, syntaks, fonetik og pragmatik med kun ubetydelige fejl. Både redegørelsen og samtalen viser stor indsigt i tekstmaterialet og det tilknyttede emne, og eleven inddrager alle relevante aspekter og demonstrerer sin interkulturelle kommunikative kompetence i det omfang materialet lægger op til det.
7	Godt	Elevens mundtlige redegørelse og deltagelse i samtale er mindre sammenhængende. Eleven viser god sikkerhed i tekstforståelse, i det grundlæggende ordforråd og i elementær morfologi, syntaks, fonetik og pragmatik med flere fejl, som dog ikke hæmmer kommunikationen. Både redegørelsen og samtalen viser god indsigt i tekstmaterialet og det tilknyttede emne, og eleven inddrager mange, men ikke alle relevante aspekter og demonstrerer i nogen grad sin interkulturelle kommunikative kompetence.
02	Tilstrækkeligt	Sproget er forståeligt, men noget usammenhængende, og der er flere alvorlige fejl, hvilket i nogen grad virker hæmmende på kommunikationen. Både redegørelsen og samtalen viser, at tekstmaterialet er forstået. Eleven inddrager i beskedent omfang de relevante aspekter i emnebehandlingen og demonstrerer i mindre grad sin interkulturelle kommunikative kompetence.